

Közgazdász

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 17. SZÁM.

Ára: 30 fillér

1962. NOVEMBER 5.

Hogy a tehetség és rátermettség legyen döntő...

A pártszervezet az egyetemi küldötttereken határozata alapján megbízott egy munkacsoportot, hogy vizsgálja meg azokat a problémákat, amelyek a származás szerinti megkülönböztetés megszüntetéséből adódnak. A bizottság vezetője: Gacsályi István volt, tagjai Papp Sándor, Alaxaj Lászlóné és Gaal Gyula. A bizottság a feltárt problémákkal kapcsolatban kifejtett néhány elgondolást, amelyekről a bizottság vezetője az alábbiakban számol be.

vétel elnyeréséért a közgazdasági technikumban végzetettek a gimnáziumban érettségizettekkel szemben.

Ezeket mutatja például az is, hogy az 1962-ben felvett hallgatók közül a Budapesten végzetek 17,71, a vidéken végzetek 17,03 átlagos pontszámot értek el, továbbá, hogy a felvételi vizsgán megjelentek 39,4 százaléka végzett közgazdasági technikumot, de a felvett hallgatóknak csak 30,9 százaléka. Ugyanakkor az érettségi eredmények átlaga között nem mutatkozott lényeges eltérés. Eddig csökkentőleg hatott a Budapest-vidék, valamint a gimnáziumban végzetek — technikumban végzetek arányára a származás szerinti megkülönböztetés, a munkásparaszt származásúak eltérő aránya miatt. A munkásparaszt származásúak aránya a vidéki iskolából jötteknél nagyobb volt, mint a budapesti jelölteknél, hiszen az első éves munkásszármazásúaknak több mint a fele, a parasztszármazásúak majdnem valamennyien, a többi származási kategóriába tartozóknak pedig csak 40 százaléka végzett vidéken. A közgazdasági technikumból felvett hallgatók 61,6 százaléka, a gimnáziumból felvetteknek pedig 38,5 százaléka volt munkás- vagy parasztszármazású.

A jelenlegi feltételek mellett a problémák megoldása még sürgetőbbé vált. A felvételi rendszer további problémája, hogy kevésbé veszi figyelembe a jelöltek rendszeres, hosszabb idejű nyújtott teljesítményét. Nyilvánvaló, hogy a problémák nehezítik, hogy teljesen a jelöltek tehetsége, felkészültsége és erkölcsi politikai magatartása határozza meg a kiválasztást.

A kiválasztás megjavítása

érdekében több elgondolás merült fel, amelyeket megfelelő szervekhez terjesztett fel a bizottság, hogy elősegítse az új felvételi rendszert kidolgozó szervek munkáját. Felmerült a felvételi rendszer általános reformjaként az a javaslat, hogy a pontrendszert a felvételnél meg kell tartani, de egyrészt másként kell pontozni, másrészt a számszerűen nem mérhető tényezőktől sem szabad eltekinteni.

A pontozásban a jelölt rendszeres munkáját jobban figyelembe kell venni, a középiskolai munkájának szerepét növelni kell. Pontszerűen ki kell fejezni három állandó tényezőt:

a) a jelölt tanulmányi átlaga a középiskola utolsó két évében,
b) a jelölt érettségi eredménye,
c) a felvételi vizsga eredménye.

Ehhez pontot csak a középiskolai tanulmányi versenyen elért eredmény tegyen hozzá.

Igy csökkenthető azok a különbségek is, amelyek nem a jelölt munkájával, tehetsé-

gével kapcsolatosak, hanem olyan, ettől független tényezőkből folynak, mint a középiskolák eltérő színvonala.

Emellett a közgazdasági technikumból jöttek számára lehetővé kell tenni, hogy történelem helyett politikai gazdaságtanból felvételizzenek, továbbá vagy biztosítani kell, hogy szervezeten tudják elszámítani — külön anyagi áldozat nélkül — a felvételhez szükséges matematikai minimumot, vagy pedig azt kell megvalósítani, hogy kevesebbet kérjünk tőlük felvételi vizsgán és itt az egyetemen gondoskodjunk a hiányzó anyagrések bepótolásáról.

A pontozás csak azt döntse el, hogy kiket minősítünk felvételre alkalmasnak. A pontozás ugyanis elsősorban a teljes tudást tükrözi.

A megfelelő tételes tudás esetén a tehetség, jellemzően a hallgatók: érkeztettség, erkölcsi-politikai kritériumoknak kell döntő súlyt adni. Ezt csak akkor lehet kellően figyelembe venni, ha egyrészt reálisabbak a hallgatókról érkeztetett jellemzések, másrészt, ha a felvételi szóbeli részen nem a tételes tananyagismeret ellenőrzik elsősorban, hanem azt az írásbeli és középiskolai eredmények alapján elbírálva, a hallgató tulajdonosságait igyekezünk megismerni.

Az itt felvetett elgondolások csak vázlatosak, még további kimunkálást igényelnek. Nem a kérdések lezárását jelentik, hanem inkább kiindulást a megoldáshoz.

Gacsályi István

Új diákokthon épül

Egyetemünk tervbe vette egy új kollégium építését. Rencz István elvtársától tudtam meg, hogy kb. húszmillió forintért építik és szerelik fel az új diákszállót, körülbelül négyszáz személy részére. Itt létesítenek majd tornatermet is. Végleges terv még nincs, modern épületet, négyszemélyes szobákat szeretnének. A tervek szerint két év alatt 1965 szeptemberére készül el a kollégium, amit a rákövetkező években bővíteni fognak.

Nézzük meg mi történt eddig. Az egyetem beruházási célhitelt kért és kapott a Művelődésügyi Minisztériumtól. Kiszállt a műszakiak bizottsága és alkalmasnak találta a Tétényi úti kórház melletti területet. Innen már igazán rövid az út a beköltözésig.

Igénylés a XI. kerületi Tanácshoz, a kérést elutasították, mert a 15 éves lakásépítési program számára már lefog-

lalt területet igényelt az egyetem. Minden érdekelt tanácskozik. Közben megbízást kap a Középpületektervező Vállalat a diákszálló tervezésére, de amíg nincs terv, nem tudnak semmit csinálni. Végül is megbízza az egyetem a minisztérium Beruházási Osztályát, fellebbezza meg a döntést.

A fellebbezés megérkezik a XI. kerületi Tanácshoz, de innen késik az átküldése a fővárosi tanácshoz, mert az illetékes osztály éppen költözik. Közben a beruházási osztály elküldi igényét a fővárosi tanácshoz e területre, de nem mellékelte a beruházási célt, nem részletezte az igényeket, következésképp nem tudnak intézkedni.

A fővárosi tanácsnál is érdeklődtem. Szerencsére akadt egy mecenásunk Ferenczi elvtárs, aki itt végzett az egyetemen, így szívén viseli sorunkat. Most várja a XI. kerületi Tanácsot a fellebbezés a beruházási osztálytól a beruházási célt és a részletes igényeket. Valószínűleg tartja, hogy a Tétényi úti telket megkapjuk, mert azt a területet más célra jelölték ki, s nem régen már elutasították egy hasonló intézmény elzárnyú kérését.

Javasolja a Közraktár utca és a Kinizsi utca sarkán levő játszótér területét vagy a Közúti Hídfenntartó Vállalat Petőfi hídnál rendezésre kerülő épületét, ugyanis ezeken a helyeken nem terhelne meg egy villamosvonalat sem a kb. egyidőben induló 300—400 diák.

Reméljük, hogy következő számunkban már hírt adhatunk arról is, hogy pontosan hol fog épülni a diákszálló.

Majos Piroksa

Mi befolyásolja az eredményeket?

A statisztikai tanszék tudományos diákkörében felmérést készítettek elő, hogy megállapítsák a tanulmányi eredményekre ható tényezőket, annak okait, hogy a tavaszi vizsgaidőszak átlageredményei évek óta jóval rosszabbak, mint a decemberi.

Az adatgyűjtést a II.—IV. éves hallgatókra terjesztik ki, egyes ismérvek tekintetében teljeskörű — más ismérvek tekintetében pedig részleges lesz. A teljeskörű felmérést egyetemi nyilvántartások alapján, a részleges felmérés adatait pedig reprezentatív megfigyelésből veszik.

Az adatokat lyukkártyagéppel dolgozzák fel, az elemzés legfőbb módszere pedig a standardizálás és korrelációs számítás lesz.

Egyetem, új életforma

MIÉRT JÖTTEK A KÖZGAZDASÁGI EGYETEMRE? MILYEN PROBLÉMÁIK VANNAK? MILYEN KÜLÖNBŐSÉGET LÁTNAK A KÖZÉPISKOLAI ÉS EGYETEMI RENDSZER KÖZÖTT?

Ezekre a kérdésekre kaptam választ az elsősöktől. A feleletek nagyrészt megegyeztek, természetesen kivétel mindig és mindenhol akad.

— Közgazdasági technikumot végeztem. Kedvenc tantárgyam a politikai gazdaságtan volt, örülök, hogy most magasabb fokon foglalkozhatok vele — mondja mosolyogva T. Irén, iparszakos kislány. Egész életében tanulni szeretnék — teszi még hozzá.

Általában hasonló feleleteket kapok erre a kérdésre, de itt is, mint a legtöbb egyetemen, megtalálható az a típus, akit nem vettek fel oda, ahova szeretne volna...

A szőke K. Miklós megrántja a vállát és legyint:

— A Színház- és Filmművészetre akartam menni. Nem vettek fel. Katonának vittek volna. Mázlim volt!

Szerencsére elenyésző számban vannak, s legtöbb közülük idővel megszereti ezt az egyetemet.

A középiskola és az egyetem közötti különbséget legtöbben abban látják, hogy nem kell mindennap beszámolni. Ez mindenkinek szokatlan és mindenki előre izgul már, milyen lehet a vizsga az egyetemen?

— A követelmények erősen megnöttek — válaszol csendesen K. Ilonka általános szakos hallgató, majd hozzáteszi: — A jegyzet szövegének fogalmazása is magasabb színvonalú, mint a középiskolában. Ehhez is hozzá kell szokni a középiskolai tankönyvek után. Különösen a matematika nehé-

— Többet tanulsz naponta, mint a középiskolában?

— Körülbelül napi három órát, de van olyan tantárgy, amelyhez hozzá sem kezdtem még. De most már el fogom kezdeni a rendszeres tanulást, hogy ne gyűljön össze minden egyszerre, a vizsgaidőszakra. A gimnáziumban is ennyit tanultam, de ez az idő minden tantárgyra elég volt.

Majd a vizsgák előtt tanulok. A matematikát, politikai gazdaságtant és az orosz rendszeresen tanulom, mert ezekből szeminárium vagy gyakorlat van. Ráérek — hangoztatja véleményét egy kislány.

A középiskolákban minden nap volt lehetőség a hiányzás ellenőrzésére, hiszen nem volt olyan nagy létszám, mint az egyetemen. A katalógus rendszernek sokan örülnek, és nagy azoknak a száma, akik már hiányoztak az előadásról. Mivel töltötték ezt az időt? Voltak, akik a Duna-parton napoztak, mások moziban vol-

tak. Pedig sokkal könnyebb a tanulás, ha az az előadást végighallgatjuk és még az a vesztély sem fenyeget, hogy három katalógus után, csak utóvizsgázni lehet.

A középiskola és az egyetem politikai életében is nagy különbséget látok — mondja K. Klára KISZ-csoportvezető. — A gimnáziumban csak KISZ-gyűléseken, néha az osztályfőnöki órákon foglalkozunk politikával, s ezek eléggé passzívok voltak. Itt az egyetemen a politikai órák valóban elősegítik a hallgatók ideológiai fejlődését, megvitatjuk a különböző politikai eseményeket és ha valaki nem ért valamit, magyarázatot kap.

Minden kezdet nehéz — de ha az ember túl van a kezdeti időszakon, egyre kevesebb alkalommal érzi, hogy ő még gőlya, új ember az egyetemen. Eltűnnek a középiskola és az egyetemi élet különbségeiből származó kezdeti nehézségek és megszokottá válik az egyetemi életforma.

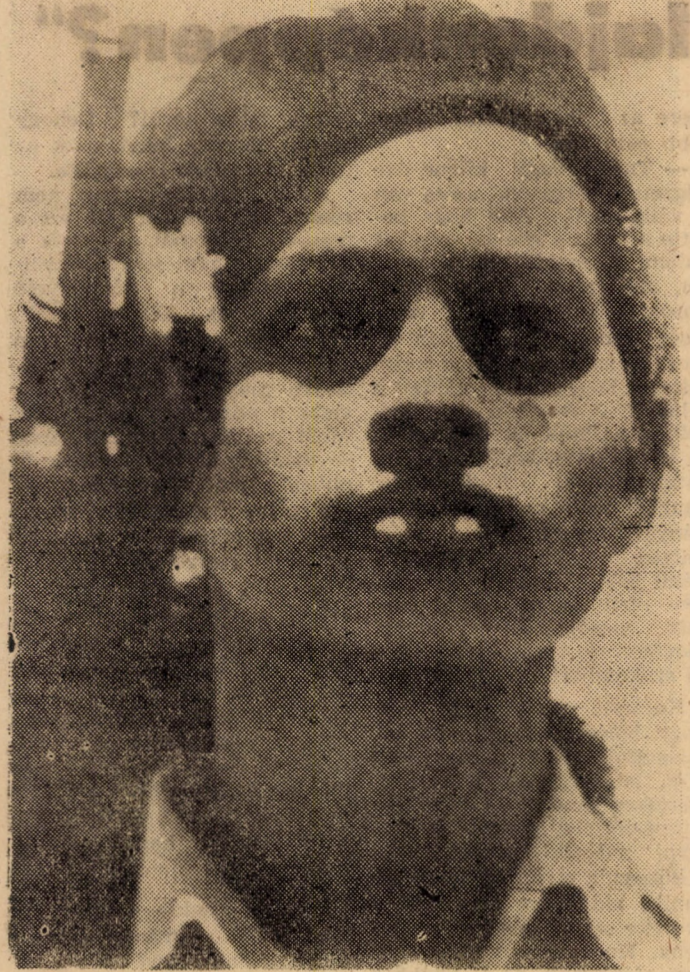
Szeeskő István

Tájékoztató az első matematika zárthelyiről

MÉG NEM KAPTAM MEG MINDEN OKTATÓNKTÓL A ZÁRTHELYI EREDMÉNYEIT — MONDJA LAJOS SÁNDOR ADJUNKTUS. — A MÁR KIJAVÍTOTT DOLGOZATOKBÓL KÖVETKEZTETVE, AZ ÉVFOLYAM ÁTLAGA HÁROM EGÉSZEN FELÜL VÁRHATÓ. A LEGTÖBB JELES DOLGOZAT IDÁIG AZ ÁLTALÁNOS SZAKON VAN. AZ ELEGTELEN DOLGOZATOK SZÁMA ELENYÉSZŐ, EZÉRT VALÓSZÍNŰ, HOGY NEM IS LESZ PÓTZÁRTHELYI. A MÁSODIK ZÁRTHELYI EREDMÉNYEI DÖNTIK MAJDNEM EL, HOGY A MOST ELEGTELEN DOLGOZATOT ÍRÓK VIZSGÁZHATNAK-E VAGY SEM. A BELKER. SZAKON EGYÁLTALAN NEM ÍRTAK ELFOGADHATATLAN ZÁRTHELYIT. LEGJOBB IDÁIG A TANÁRI „A” SZAK ÁTLAGA, 3,9. SZÉP EREDMÉNYT ÉRT EL A BELKER. 2. CSOPORT (3,6) ÉS A BELKER. 1., KÜLKER. 2. CSOPORT (3,4).

El a kezekkel Kubától!

Ezekben a napokban az ország dolgozói együttérzéssel adóztak a kubai nép szabadságharcának, és szolidaritásukat fejezték ki a kubai néppel

A kubai forradalmat dokumentáló kiállítás emlékkönyvéből: „Sok sikert kívánunk a kubai népek forradalmi céljai megvalósításához. Testvéri üdvözléssel: egy katonacsoport”.

Szuhay Miklós: Az állami beavatkozás és a magyar mezőgazdaság az 1930-as években

(Akadémiai Kiadó, Bp. 1962. 365 o.)

A marxista történettudomány hosszú időn keresztül nélkülözötte az 1930-as évek agrárfejlődésének s — ami ettől a korszak belső, fejlődési tartalmából következően eleve elválaszthatatlan — a mezőgazdaságba irányuló állami beavatkozás monografikus feldolgozását,

A monográfia központi kérdése

— mint ez a témát szinte egészen precízen megjelölő címadásból is világosan kitűnik — a mezőgazdaságba irányuló állami beavatkozás (közlebből: a válságból való kilábalást elősegítő és a porosz utas magyar mezőgazdaság zsákutcába jutását ellensúlyozni kívánó, de a történelmi fejlődés törvényszerű menetével szemben alapvető célját el nem érhető, s ilyen vonatkozásban szinte teljesen hasztalan állami támogatás), valamint a magyar mezőgazdaság fejlődésének vizsgálata a harmincas években.

A szerző mégis — és tegyük hozzá, helyesen — a monográfia tulajdonképpeni tárgyának kifejtését nem az 1929—33-as világválság magyarországi érvényesülésének, hanem a feldolgozás szempontjából ugyancsak mostoha időszak, a húszas évek magyar mezőgazdasága és értékesítési viszonyainak bevezetése előrebocsátásával, sőt — ezt megelőzően — általában a tőkés világ mezőgazdasági fejlődése fő vonásainak bemutatásával indítja.

A húszas évek nemzetközi és hazai agrárproblémáinak sommás és egyben átfogó képet nyújtó áttekintése után, a két részre (I. rész: Az állami beavatkozási politika kezdetei az 1929—33-as válság idején; II. rész: Az állami beavatkozási politika kiterjedése 1934—38 között) felépülő munka az 1929—33-as válság időszakába kalauzolja el az olvasót.

E rész bevezetéseként érdekes összevetést kapunk az 1929—33-as általános válság keretében lezajló agrárválság és a XIX. század végi agrárkrízis egyező és eltérő jegeiről. Az 1929—33-as válság problémáinak, hatásának bemutatását, s e kérdések vizsgálatából lezúrt elméleti következtetések levonását, majd a válságból való kilábalási kísérletek (gazdasági konferenciák, regionális megegyezések; végül Magyarország szempontjából legfontosabb országokkal — Csehszlovákia, Ausztria, Olasz- és Németországgal — való kereskedelmi kapcsolataink) áttekintését az állami beavatkozási politika eszközeinek módszeres tárgyalása követi. A szerző itt is a magyarországi agrárfejlődésnek a nemzetközi fejlődésbe való beágyazása célkitűzésének megfelelően, a mezőgazdaságba irányuló állami beavatkozás fő vonásait, módszereit elsőnek a tőkés országok gyakorlatának tükrében mutatja be (valutaleértékelés,

vámemelés és kontingentálás, készletcsökkentés és vésterület-korlátozás, az értékesítés állami támogatása), majd ezek ismeretében teszi csak elemzés tárgyává az állami beavatkozási politika magyarországi gyakorlatát, összevetve ezt nemcsak a mezőgazdaságba irányuló nemzetközi, hanem az ipari élet területén megnyilvánuló magyarországi beavatkozási gyakorlattal.

E fejezetben — éppen úgy, mint a későbbiek során — a vizsgált témakör természetéből következően, igen fontos helyet foglal el a mezőgazdasági értékesítés (a korabeli vonatkozásban mindenkor igen nagy szerepet játszó külső, és az európai összehasonlításban súlyos korlátozottságot mutató magyarországi belső piac) viszonyainak vizsgálata.

A monográfia fő részét

az 1929—33-as válságot követő és lényegében a második világháborúig terjedő időszak tárgyalása képezi. Magyarország külkereskedelmi kapcsolatainak fontosabb országokéval, s egyben átfogó képet adó bemutatásával kedvező feltételeket teremtett a szerző az állami beavatkozás Magyarországon kiépül, rendkívül változatos eszközöket alkalmazó rendszerének bemutatására. Ennek keretében alapos vizsgálat tárgyát képezik a mezőgazdasági terményértékesítés és a kivitel monopolizálásának legfontosabb kérdései. Külön kiemelés érdemel e fejezetben tárgyalt problémák közül a szövetkezetek helyzetét, korabeli szerepét tárgyaló rész, mely feltétlenül fontos adalékként szolgál a későbbiek során elkerülhetetlenül megírandó szövetkezet-történeti monográfia számára. Mégis, nem kizárólagosan csak e szempont indokolja e rész külön kiemelését, hanem emellett az is, hogy Suhay Miklós tesz — e rész keretében — történeti irodalmunkban szélesebb értelemben először és ez ideig legeredményesebb kísérletet a korabeli szövetkezetek, a terményértékesítés monopolizálásában oly fontos, és egyre növekvő szerepet betöltő, sajátos egykéz-intézmények, funkciójának, jelentőségének átfogó marxista értékelésére.

A könyv, a mezőgazdaságba irányuló állami beavatkozás eddigi tárgyalására nem került, egyéb formáinak (vasút- és tarifapolitika, földbirtokpolitika stb., stb.) bemutatása után, az eddigiek során feltárt állami beavatkozási politikának a mezőgazdasági termelésre (fejlődésre), valamint a dolgozó parasztság helyzetére gyakorolt hatásának összegezésével zárul.

A monográfia egészében

rendkívül érdekes, új, fontos, tudományos eredményeken nyugvó, nemzetközi összehasonlítás alapuló képet nyújt a mezőgazdaságba irányuló állami beavatkozási politikáról, és a korszak mezőgazdasági fejlődéséről. És

mégis, éppen a monográfia fő vonalaiban már jelzett értékei teszik indokolttá, hogy ne hallgassuk el afölötti sajnálatunkat, hogy a tanulmányban exponált kérdések vizsgálatát a szerző nem terjesztette ki a háború éveire, a hadi állammonopolista kapitalizmus kiépülésének, a monográfiaiban elemzett fejlődés kiteljesedését jelentő, időszakára. E hiányérzet — mely természetesen nem, vagy inkább csak potenciálisan érinti a monográfiának ebben a formájában is lezárt, a címben vállalt feladat egészé-ként való megoldásának értékét — annál is indokoltabb, mert Suhay Miklós, már éveivel monográfiájának megjelenté előtti időkbeli értékes, éppen e problémakört vizsgáló publikációt mondhat magáénak. De megítélésünk szerint nem teszi indokolatlanná fenti álláspontunkat az sem, hogy egy — a közelmúltban megjelent — külkereskedelm-történeti munkában a terményértékesítés külkereskedelmi vonatkozásait, a szobanforgó időszakokra vonatkozóan, ugyancsak igen eredményes vizsgálat tárgyává tették.

Szakács Sándor

A Figyelő új számából:

A Hazai Fésűsfonó és Szövőgyár üzemgazdasági osztályának vezetője a Hazai Fésűsfonó exporttevékenységét ismerteti, s rámutat arra, hogy a külkereskedelem, ha igényeit részben az exporthoz kapcsolja, nemcsak a külkereskedelem áruválasztékát, hanem az export gazdaságosságát is növelheti.

Dr. Kelemen István „Gazdaságos korszerűsítést és beruházást”. A szerző a gyapjúiparból vett példákkal bizonyítja, hogy a régi gépek magasabb szinten történő felújítása gazdaságos s egyúttal a korszerűség követelményét is kielégíti.

Siklaci István „A fejlődés gátja — az elavult adatszolgáltatás.”

A TRANSZVILL üzemszervezője a vállalati adatszolgáltatás helyzetét elemzi s az üzemszervezési munka korszerűsítésére és fejlesztésére szervezési bázisvállalatok kijelölését javasolja.

Készlet—Kínálat—Kereslet c. rovat a vállalatok eladásra felajánlott felesleges készleteit ismerteti.

„Mit képzél ez tulajdonképpen?”

A következő eset részben egyik ismerősöm, Béla mesélte el, részben magam hallottam és láttam a vállalatnál, ahol a nyáron dolgoztam.

Három fiatal férfi ült a vállalati ebédlőben. Fehér köpeny volt rajtuk, mutatva, hogy mérnökök a fejlesztésből. Izmosak, eleve nek, hangosak mindhármán, az arcuk kipihent, nyugodtak és magabiztosak, s úgy foglaltak helyet, hogy szinte csak a padlóval együtt lehetett volna a székeket alóluk kifordítani. A felszólaló épp letette a levelestálat az asztalra mikor az üres székre lezöttyent egy negyedik férfi. Előreugró magas homlok, mély árok az orrtőtől a szájszögletig. Kapkodva evett, pillantása zaklatottan ugrált asztaltársai arcán, teleszájjal mordult egyet-egyét. Magas ember, sovány, balkeze csupa sárga volt, a nikotintól és a salétromsavtól, amit a kísérletekhez használt. Az egyik fehérköpenyes komoly arccal odafordult hozzá.

— Mondd csak, János, mi is a neve az elírásnak amit beadtál?

A sovány morgott valamit. — *Is sokáig vesződtél vele?* — *Hát, amíg a fejlesztés el-*

A szülő véleménye

— Szóval arról akar írni, hogyan képzeli el egy első gyermeki jövőjét, adott esetben a közgazdász pályán. Két gyermekem jár oda. Gábor másodéves belkereskedelmi szakos, Viola az ipari kar közlekedési specializációjának első éves hallgatója. — kezdi a beszélgetést dr. Csorba Zoltán. — Örülök, hogy a gyerekek ezt a szakmát választották, mert annak idején jómagam is az akkori Közgazdasági Egyetem agrár tagozatán végeztem. Az egyetem befejezése után tudományos munkát kezdtem, jelenleg is a növényvédelemmel foglalkozom.

— Szülői tanács alapján választotta Viola a közgazdász pályát?

— Nem, önálló elhatározás vezette. Régóta az volt a szándéka, hogy az egyetem külkereskedelmi szakára jelentkezzen. Talán szerepe volt ebben annak a korábbi szülői ösztönzésnek, amely nyelvtanulásra serkentette. Még általános iskolás korában felkeltettem érdeklődését a bélyeggyűjtés iránt, amit megszeretett, és levelezés útján kapcsolatba került külföldi bélyeggyűjtőkkel, több országba levelezett németül. Érdekesnek találta a nyelvtanulás ilyen formáját, az alapokat gyorsan elsajátította. Így került németnyelvű gimnáziumba, és ott a németen kívül oroszról és angolból is érettségizett. A munkám alapján tudom, hogy a nyelvtudás hasznos és fontos, különösen a kutatók és tudományos munkát végzők nem nélkülözhetik egy-két nyelv ismeretét.

— Más pályákon is lehet hasznosítani a nyelvismeret. Miért a külkereskedelmi szakot látta Viola a legmegfelelőbbnek?

— A nyelvtanulással párhuzamosan kialakult benne az érdeklődés az illető nyelvet beszélő nép iránt. A gazdasági élet megismerésén keresztül a közgazdászoknak, különösen a külkereskedőknek kiváló alkalom nyílik más országok életének, népeinek megismerésére. Így határozta el Viola, hogy erre a szakra jelentkezik. No, meg a jövőjét egy kicsit a nyelvek tanuláshoz és alkalmazáshoz kötötte. Kis család érte, amikor az ipari szak közlekedési specializációjára vették fel.

— Milyenek az elképzelései azután, hogy Viola terve nem sikerült teljes mértékben?

— Remélem jó közgazdásszá válik, így nyelvtudásának az iparszak elvégzése után is hasznát veszi.

— Mi a véleménye a közgazdászok munkájáról? Milyen a jó közgazdász?

— Véleményem szerint a jó közgazdásznak átfogóan kell gondolkodni. Az igazán érdekes közgazdasági munka az egész ország gazdasági életének, sőt a világgazdaság átfogó kérdéseinek elemzése. Ugyanakkor rendkívül fontos a vállalatok munkájának és gazdálkodásának megszervezése. Egy-egy jó közgazdasági megoldással gyakran nem kis összegeket lehet megtakarítani a népgazdaságnak. Elsősorban azt várom az egyetemről, hogy széleskörű ismereteket nyújtson az ország és a világ gazdasági életéről. Tanítsa meg a hallgatókat a helyes közgazdasági gondolkodásra.

— Figyelemmel kíséri gyermekei tanmányi munkáját?

— Igen. Gyakran beszélgetünk különböző kérdésekről. Érdekes megfigyelni, mennyit változott a közgazdasági oktatás az én időmhöz képest. A ma leendő közgazdászai a legtöbb kérdést egészen más megvilágításban látják. Remélem az egyetem megadja az alapot ahhoz, hogy az élet új és egyre bonyolultabb jelenségei között megtalálják a helyes utakat és megoldásokat.

Matus János

Gyöngyösi szüret

Ha valakinek a szüretéről csak a mosolygó szőlőfűrtök s a mézede must jut eszébe, jóra gondol. Jóra gondol ugyan, de nem ismeri eléggé a szüretet. Mi tartozik még hozzá?

Például puttony is van a világon. A szüretelő messzire hangzó énekét pedig néha megszöktetik a felkiáltások: „Nem bírom a derekam!” Puttonyos, gyere már, mert különben én megyek oda! Mindez mit sem változtat azon, hogy a szüret nagyon jó dolog. Ezt a véleményt sokadmagammal vallom, de kivált bizonygatja az a hatvan közgazdász, aki részvevője volt október derekán a gyöngyösi szüretnek.

Az egyik szülő természete ilyen, a másiké amolyan. Az aprófürtű olaszrizling vigyorogva bújjik a levelek közé. Bizony előfordul, hogy a szüret romantikájától ábrándos tekintetek elkerültek. Ilyenkor a fiatal agrónómus hívó szava a tábla végében is utolérte a felületes szüretelőt. Visszahívta, s együtt szedgettek az oltmaradt szemeket. Ilyen szemelgetésre nemcsak a lányok kaptak meghívást, sőt, a fiúk gyakrabban. Furcsa egy dolog. Tanakodtunk

rajta a barátommal, de más okát nem leltük: Az agrónómus nem érdeklődik a szebik nem iránt...

A megszöktetésekkel manapság nem sokat teketóriázunk. Dől a publikum a nevetéstől, ha alkalomadtán egy komikus végigsorolja isten tudja, hány változatát a „kartárs”-nak, „urambátyám”-nak. Nem pályázom az említett babérokra, de a szüreten magam is feljegyeztem néhányat. Lássuk csak: Az állami gazdaság dolgozóit egyszerűen — fogatostól, üzemegységvezetőig — szaki bácsinak szólítottuk. Vezetőnket, azt a mosolygós, széke fiatalembert — főnökökkel jó vigyázni — agrónómus elvtársnak. Ő is megadta amit járt, főiskolás elvtársaknak titulált bennünket. Az egyik szaki bácsi túltett rajta, mert tekintettel vegyes csoportunkra, így oktatót bennünket: „Ladys and gentleman! A fekete szemű szölköt a tőkén kell hagyni!”

Az a nagybajszú bácsi előítéletét sem rejtette véka alá, mert első munkanapunk reggelén így fordult komájához: „Hát, azok a pesti huligánok, melyük tagban szednek?”

Kulturális segítség

Bizonyára sokan olvasták a Népszabadság szeptember 7-i számában a „Pünkösdisták Csetényben” című cikket. Az újságíró Tóth Benedek megdöbbentő képet festett erről a kétézer lakosú községről. Leírja, hogy a faluban sok a pünkösdista — bányászok, tsz-tagok, iparosok — akik ugyan itt élnek, dolgoznak közöttünk, de mégis távol állnak a mai élettől. Vallásuk szerint egyetlen könyvük a Biblia lehet, ezenkívül írott szó nem juthat el hozzájuk. Moziba, színházba, de még nyilvános szórakozóhelyre sem járhatnak. Természetes, hogy mindeki megdöbbenéssel gondol arra, hogy a pünkösdisták körében felnőtt fiatalok hogyan találják meg helyüket a mai

fejlődő társadalmi életben, ha vallásuk mesterségesen elzárja tőlük a tanulás, a megismerés lehetőségét. Segítségre van szükségük ezeknek a fiataloknak, olyan baráti kapcsolatra, hogy felvehessék a harcot a hamis régivel szemben, az új, tiszta világkép kialakításáért. Ez a gondolat vezette KISZ-szervezetünket, amikor a Népszabadságban megjelent cikk után kapcsolatot kerestem a csetényi vezetőkkel, hogy patronálni szeretné az ottani fiatalokat. Az egyetemen járt csetényi küldöttséggel együtt egyetemünk párt és KISZ-bizottsága egy munkatervet dolgozott ki, amelynek alapján fiataljaink, kulturacsoportunk több alkalommal ellátogat Cseténybe.

csére az igazgatónak azért több esze van.

— Tudod, vagy kilenc éve végeztem a közgázon, azóta van a vállalatnál. Alig hogy betette a lábát a gyárba, beadott valami egyszerűsítési javaslatot, ami közel másfélmilliót hozott a konyhára. A vezetőség dicsérte, néhányan viszont nagy szemeket meresztettek. „Meg akarja váltani a világot!” Akkoriban még éberek is voltunk, és így valaki ki is derítette, hogy Kora a nyugatnémet Rationalisierungból vette az ötletet. Néhányan szerettek volna valamilyen nyugati ügynököt csinálni belőle, de azért az mégsem ment. A szervezési osztály mindenesetre azonnal megszerezte magának ezt a jó szakembert.

Korának egy év elég volt, hogy belássa azt, amit sok magad fajta — s itt mellbőkölt, jelezve, hogy a közgazdászokra gondolt — vajmi nehezen ért meg, tudniillik, hogy némi műszaki ismeret nélkül a közgazda olyan anyához hasonlít, aki azért nem érti a gyereke szavát, mert süket szegény. Korának egy technikumot ajánlottak, de ő inkább a Műszaki Egyetemre ment. Esti tagozaton elvégezte a génegeáramú elektromérnököt. Van fogalmad arról, hogy ez mit

jelent, mibe kerül? Dehogyan is van, nem is lehet, csak az tudja, aki maga is csinálta.

Akar hiszed, akár nem rossz néven vették tőle ezt a második diplomát. Az első a műszakiak nem sokra becsülték, lenéztek, a főkönyvelő meg titokban félt egy kicsit, különösen eleinte, amíg nem volt biztos, Kora melyik osztályra megy, azért fitymálgatta a közgazdász oklevelét. Most a műszakiak egy része — már persze aki ismerte őt ebben a mammutgyárban — személyes sértésnek vette, hogy egy közgazdász mérnöki diplomát szerzett.

Ehhez tudnod kell, hogy a gyárban számtalan dinasztia van, munkások és műszakiak között, úgyhogy az unoka meg nagypapa is a gyárban dolgozik. Erre persze joggal büszkék, de a büszkeség nem akadályozza őket abban, hogy marják egymást ahol érik. Ez már lassan vállalati hagyomány lesz, a harc a dobányért.

Amikor aztán az egyik nagyfejű gyáregységvezető technológiai tervét Kora bírálata nyomán elvetették — kimutatta, hogy az elképzelés alig száz év alatt amortizálódna —, szóval ezután nem sok-

Szívesen hallgatjuk

A negyedéves
pénzügy szakosoknak

ddig csak alternatív tárgyolt a Beruházások finanszírozása, mi vagyunk az első olyan évfolyam, amelyiknek létező tárgya. Előadó Nemézy István, a Beruházási Bank vezérigazgatója — tehát külső előadó. Szívesen hallgatjuk előadását. Miért?

Mert a tananyag nem életzagú, hanem maga az élet. A problémákat az előadó nem modelleket, hanem az életből vett példákon magyarázza meg. És ez mindig érdekes.

Mert a „Beruházások finanszírozása”-val kapcsolatban szó sincs átfedésről, pedig más árgyak is foglalkoznak a témával.

Mert az előadást élvezet hallgatni.

Mert az előadó — bár „külső” — törődik azzal, hogy megértsük és megismerjük a tárgyat. A tanév folyamán többször részt veszünk a Beruházási Bank cenzúra ülésein, meglátogatjuk az ország néhány épülő beruházását.

Sorolhatnám tovább a dicséret érveket, de azt hiszem, szűkségtelen.

G. Gy.

A számvitel

szakos csoport véleményét támogatnám akkor, amikor kijelentem, hogy a negyedik év első félévének előadásai közül az építőipari számvitel előadásai azok, melyeket a legjobban szeretnek a hallgatók. Az indoklásban főként egyéni véleményemet mondom el.

Az előadó személye a fő tényező. Előadásai érdekesek, színesek, úgyszólván nem lehet nem odafigyelni. Előadásaiban döntő súlyt helyez arra, hogy az elméleti kérdéseket a gyakorlatra konkrétizálva magyarázza meg. Egyezőval él az előadás. Bár külső előadó (a Beruházási Bank osztályvezetője), viszonya a csoporttal nagyon jó, közelebb áll hozzánk, mint egyetemünk néhány oktatója.

Természetesen okként említhető az is, hogy az építőipari számvitel szaktárgy, és mint ilyen, a csoportban nagyobb érdeklődésre tarthat számot.

B. L.

Az általános szaknak

az elméleti történet alaptárgya. Vonzereje a hallgatók előtt abban keresendő, hogy az anyag felépítése logikus és érthető. Az előadó — már az anyag jellegéből kifolyólag is — vitatkozva fejt ki mondani valóját, cáfolatai egyszerűek és meggyőzőek. Az elméleti történet jelentős hozzájárulást nyújt a gazdaságtan ismereteink elmélyítéséhez.

Szívesen hallgatjuk a lineáris programozás előadásait is, bár meg kell mondani, hogy ez a csoportnak csak egy része tanulja, hiszen a matematikával nincsen mindenki jó viszonyban. A tárgy iránti érdeklődést mutatja az, hogy az előadások megindulásával alternatív, vagy fakultatív alapon más szakok hallgatói is csatlakoztak.

Az előadások érdekesek, és annak ellenére, hogy délután vannak, teljesen lekötik a hallgatók figyelmét. Szinte állandóan szóba kerülnek gazdasági kérdések, sajtós formában, hiszen az anyag példái is ezek szolgáltatják.

Nem utolsó sorban növeli a tárgy iránti érdeklődésünket az is, hogy a lineáris programozásban későbbi gyakorlati gazdasági munkánk fontos segítőeszközét látjuk.

Az árpolitika alternatív tárgy az általános szak számára, mégis a hagyományhoz híven, a szak csaknem teljes létszámmal hallgatja ezeket az előadásokat. Nyugodtan mondhatom, hogy az árpolitika nagy népszerűségnek örvend az általános szakosok között.

Ennek okát két tényezőben látom. Az előadás érdekesen

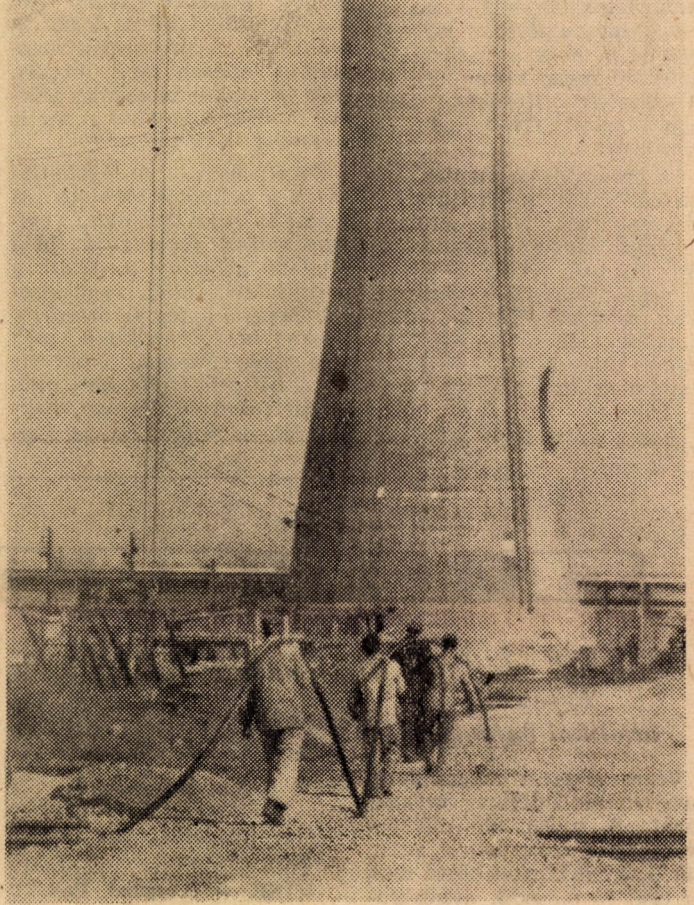
és magas színvonalon tárgyalja azokat az elméleti összefüggéseket, amelyekkel más vonatkozásban alaptárgyunknak a politikai gazdaságtannál találkoztunk. S ez mégsem hat az ismétlés unalmával, mert a tételek kiindulópontul szolgálhatnak új következtetésekhez, szervesen illeszkednek a tárgyalt anyag elméleti rendszerébe.

Másrészt azért köti le a hallgatók figyelmét az előadás, mert az elmélet gyakorlati alkalmazásaként olyan népgazdasági problémákkal foglalkozik, melyekkel eddig — bár negyedévesek vagyunk —, csak elvétve találkozunk.

Alternatív tárgy a munkagazdaságtan is. A munkafiziológiai, munkaszervezési, szociológiai kérdések olyan érdekes formában hangzanak el, hogy teljesen lekötik a viszonylag népes hallgatóság figyelmét.

Az elméleti megállapítások olyan gyakorlati példákra támaszkodnak, melyek személyes tapasztalatainkhoz is közel állnak, mégis újszerűen hatnak. Az előadás tartalma mély, formájában érdekes, azt hiszem ezért tud közismert dolgokról is nagyon sok újat adni.

F. — G.

A IV. pénzügyesek a beruházások finanszírozása c. tárgy oktatásával kapcsolatban meglátogatták a Százhalombattai Hőerőmű építkezését. Az Erőmű monumentális alkotású kémeje (200 méter lesz). (Fotó: Dányi Pál)

látszik rajta. Nézd meg, hogy néz ki! Ilyen intenzív munkatempó egy sportolónak is sok lenne, nem hogy neki. Látszólag föl sem veszi, és cigarettával erősítgeti magát. Ráfér, mert néhány kedves munkatársa arra specializálta magát, hogy tehetetlen irigységében gyötörje a fiút. Kora csak túri, mert a párttitkár is elküldte a múltkoriban, hogy rémeket lát, senki sem nehezíti szándékosan a dolgát. Azt ugyan nem, csak őt magát készítki ki egy kicsit. Túl sokat akar csinálni, ráadásul jól, és vannak emberek, akiknek ez nem tetszik.

Béla ennyit mesélt. Néhány napja, illetve lassan inkább már hete, kint jártam a gyárban. A központi irodaépület legfelső emeletére mentem fel lifttel. Két harmadik év körüli férfi beszélgetését hallgattam ki útközben, őszintén szólva most már nem éppen akaratlanul.

— Ha nekem jó az, amit csinálok, nem értem, hogy neki miért nem jó?

— Én sem. De most megjárta legalább és talán az észhez téríti. Hétezer a kártérítés, és majdnem az egészét ő viseli. Szép kis iskolapénz azért, hogy megtanuljon szorozni. Egy teljes nagyságrenddel kisebbre tervezni a hűtővízellátó rendszert! Erre is csak az ilyenek képesek.

— Nem is tudom, mit kép-

zel ez tulajdonképpen. Kinek hiszi magát? Mit akar? Mindene megvan, ha nem ugrál akkor is. Mit fáj az neki, hogy a tervező kétszer annyit csinálta volna meg? Most oda a prémiuma fele. Úgy kell neki. Nem szeretem az ilyen nyughatatlan embereket.

Persze most is Koráról volt szó. A zsugorítóüzem tervezésénél elszámolt valamit, amit az ellenőrzésen sem vettek észre.

Itt vége is van annak, amit el akartam mondani. Ezeknek a csámcsogóknak pillanatnyilag talán még igazuk van, örülhetnek mások bajának, s hogy mi lesz a dolog vége, azt egyelőre még csak sejtteni lehet. Kora valószínűleg csak kimászik a pácából.

Persze bárki mondhatja azt, hogy ez nem tipikus, hogy a közgazdászok sem éppen mindig anyalok. Természetesen ez igaz, vagy igaz lehet. Nem törekedtem másra, mint képet adni a valóság egy darabjáról. A fénykép másol, de torzít is. De olyasmit is megmutat, ami igaz és valódi dolog. Mert találkozunk ilyen emberekkel, mint Kora, nem is olyan ritkán. És lehet arra is eset, hogy azok neheztik majd a mi dolgunkat is, akik a maguk nyugalmába már belepothadtak, és csak saját törpe érdeküket nézik. Lehet, hogy, ha munka közben tévedünk, ők háborodnak majd fel lehangosabban.

Jakab Zoltán

Vállaltuk. Teljesítjük?

Mi, az első évfolyam hallgatói, a golyák — ahogy benünket a felsőoktatás neveznek, s büszkénk valljuk magunkat annak — nagy lelkesedéssel kezdtük el életünk új szakaszát, az egyetemi éveket...

Ez a nagy lendület kissé talán túlméretezettnek is tűnik csoportunkban az ISZM tanulmányi vállalások területén.

Nemsokkal a tanév megkezdése után alapszervi KISZ-gyűlésen vettünk részt. Itt hallottunk az egyetemen először arról, hogy az ISZM-jelvény következő fokozatainak megszerzéséért már most „rajthoz kell állnunk”, vagyis már most meg kell beszélnünk a csoportok között és a csoporttagok egyéni vállalásait, el kell kezdeni a munkát. A vállalások teljesítése érdekében legfőképpen tanulmányi téren mutatkozik fontosnak a korai munka elkezdése. A KISZ-gyűlésen az egyik vezető elvtársnak egy — tulajdonképpen természetes — kijelentése nagyon megragadott. T. i. az, hogy részvételiünk a mozgásban vallami „plusz”-t jelentsen számunkra, valami olyat vállaljunk és teljesítsünk, amelyet ISZM nélkül nem tennénk meg.

Ez az a kijelentés főként a tanulmányi vállalások miatt gondolkodtatott el. A mozgásban a „tanulás” címszó alatt különváltak a politikai és a közgazdasági tanulmányi munka. Engem főként az utóbbi aggasztott. A társadalmi munka, a politika,

a kultúra és a sport területén könnyebb a szocialista emberrel vállaltat, a szocializmus építéséért itt az egyetemen feladatokat vállalni, mint a tanulmányban. Hiszen időnk legnagyobb részét úgy is a tanulás foglalja le, s mindenki arra törekszik, hogy a képességei szerinti legjobbat nyújtsa.

Örömmel győződhettem meg helytelen álláspontomról akkor, mikor instruktorunk tanácsai nyomán kiderült az ISZM hasznossága tanulmányi téren is.

Közös vállalásaink legfontosabbja, hogy a fél évben egy-egy tantárgyból mindenki csak egyszer vizsgáljuk, tehát nem lesz utóvizsga a csoportban. A fél évben a csoport 18 tagjának négy tantárgyból kell kollokválni, s ez 72 osztályzatot eredményez. Nem tettük túl magasra a mércét? Nem marad majd vállalkásunk teljesítés nélkül? Hiszen a tapasztalt vizsgázók véleménye szerint nagyon sok körülmény befolyásolhatja a felkészülést is az eredményt. De — bár mi golyák még soha sem vizsgáztunk az egyetemen — mégis a felkészülésben fogjuk keresni a siker titkát, s tanáraink, nevelőink álláspontja is úgy diktálja, hogy ott is találjuk meg azt.

Kérdézetné bárki, hogy miért kell ehhez ISZM? Hogy célunk anélkül is a sikeres vizsgázás. Valóban minden hallgatónak ez a célja. Az egyén azonban, hogy célját megvalósíthassa a közösség

segítségére szorul. Csoportunk tagjai vállalták ezt a segítséget a mozgalom keretében. „Fő vállalásunk” teljesítését legjobban a matematika látványos veszélyeztetni. Nehézségeink vannak politikai gazdaságtanból és filozófia történetből is. A csoport erősségei vezetésével már elkezdődött a közös tanulást ezekből a tantárgyakból, és bár még konkrét eredményekkel nem dicsekedhetünk — erre meg nem is volt lehetőség — mindannyian hasznosnak tartjuk ezeket a foglalkozásokat.

Egyéni tanulmányi vállalásaink helyessége vitatható. Ugyanis többen vállaltuk egy-egy tantárgyból, hogy jeles, jó vagy közepes eredményt érünk el. Vizsgatapasztalat nélkül is úgy gondolom, hogy még a vizsgák legkörüli, sőt — ebből a szempontból — saját magunkat sem ismerve, megalkoztatlan ilyen feladatot tűzni magunk elé. Az e fajta vállalkás legyen inkább a felsőbbéveseké!

Végezetül meg kell említenem, hogy tanulmányi munkákkal kapcsolatos szakkönyvek olvasása és értékelése is szerepel mind közös, mind egyéni programunkban.

Meg kell tehát győződnünk arról, hogy tanulmányban is vállalhat „plusz”-t a tanuló ifjúság. Fontos azonban a megfontoltság, az olyan feladatok kitézése, amely ugyan fokozza erőfeszítésünket, de erőnket nem haladja meg.

Vizst Erzsébet

Iparszerkezet — KGST — világszínvonal

György Gyula, a KGM miniszterhelyettese nemrégiben sajtótájékoztatón ismertette a minisztérium kiemelt iparágainak helyzetét, terveit, nemzetközi kapcsolatait.

Az ötéves terv irányelvei alapján iparunk fejlesztésének, szerkezeti átalakításának egyik fontos része a műszer- és a híradástechnikai ipar gyorsított ütemű felfuttatása: Az utóbbi évek eredményei ennek megvalósulását bizonyítják. A gépipar termelése 1958 és 1961 között 56,4 százalékkal növekedett, részaránya pedig 26,4 százalékról 31,2 százalékra emelkedett.

MŰSZERIPARUNK

döntően az orvosi műszerek, magfizikai mérőberendezések és automatikus vezérlőberendezések gyártására áll át. Ezek a termékek gazdaságosak, legnagyobb részben korszerűek, igen sok képviselő közülük a világszínvonalat. A további fejlődést nehezíti műszeriparunk szétforgácsolttsága. A termelés jelentős részét kisipari szövetkezetek adják, az állami műszergyártás pedig mintegy száz kiválalat között oszlik meg. A termelés koncentrálására Budapestén épül korszerű műszergyár. A vidéki termelés fejlesztését Debrecenben és Szentesen szakemberhiány nehezíti. Termelésünk komoly hányada exportot kap. Orvosi műszergyártásunkkal több hatalmas berendezés dokumentációját adta át a Szovjetunió. Együttal több évre szóló megrendeléseket is kaptunk, s jórészt ez a két tényező tette lehetővé a gyártási ág ilyen jelentős fejlesztését.

A HIRADÁSTECHNIKAI

iparban a hagyományos vákuumtechnikai tömeggyártások — izzólámpán és rádiócsövön — kívül erőteljesen fejlesztjük a tranzisztor és félvezető az elektroakusztikai, átviteli technikai és mikrohullámú berendezések gyártását, a vákuumtechnikai gépgyártást. A híradástechnikai tartós fogyasztási cikkek közül a leginkább korszerűeket állítjuk elő, és a nyugati import kiküszöbölése érdekében megkezdjük a hazai alapanyaggyártást is. A tőkés piacoktól való függetlenség érdekében részben saját erőből, részben a KGST-kapcsolatok kihasználásával célgépekkel és automatákkal

átterünk az alkatrésztermelésre. Ez a feladatunk annál is jelentősebb, mivel Magyarország intézi a KGST-n belül a híradástechnikai automatizálás koordinálását.

Az elektroakusztikai berendezéseket, amelyek elérik a világszínvonalat, jelenleg igen rossz körülmények között termeljük, a nagy rendlések miatt kevés erő jut a gyártmányfejlesztésre. Jövőre azonban új üzembem fog megindulni a korszerű gyártás. Vákuumtechnikai gépgyártásunk hatalmas fejlődés előtt áll. A jelenlegi mintegy háromszázmillióról 1965-re közel egymilliárd forintra emelkedik az iparág termelése. A legújabb konstrukciókat továbbra is Budapestén gyártjuk, míg a sorozatgyártást vidéken fogjuk megteremtteni.

TRANZISZTORGYÁRTÁSUNK

jelenleg kezdeti stádiumban van, rossz a gyártási körülmények, igen szennyezett a levegő Gyöngyösön, korszerű gyártást építenek erre, s a szakmunkás- és szakemberképzés is megoldódott. Diódagyártásunk a KGST-n belül legjobban célgyepestett, termelésünk nagyzüemi méretekben folyik.

A televízió és a rádió gyártása, miként az elmúlt években, úgy ezután is nagyjából ellentétes irányban változik. A televíziógyártásra fordítunk

nagyobb erőt és kapacitást, bár természetesen a rádió termeléséről sem mondunk le teljesen. Az a tény, hogy egyes típusok termelését átadtuk Bulgáriának, nemcsak a bologár ipar ezen ágának kifejlesztését segíti elő, hanem az átmeneti nehézségek után a választék bővítését is eredményezi. Legfőbb indok azonban az volt, hogy a kiváló magyar szakembereket nehezebb és fontosabb feladatok megoldására szabaduljon fel, termelési kapacitásunkkal pedig rövid idő után már korszerűbb és jövedelmezőbb termékeket állíthatunk elő. Ennek a két terméknek hazai gyártását egyébként 1965-re teljes egészében áttelepítik Székesfehérvárra, míg a Telefongyár és az Orion átviteli technikai, illetve mikrohullámú berendezések gyártására áll majd át.

Nagy nemzetközi tekintélynek örvendő rádiócsövgyártásunk egyes termékeit is átadjuk, választék bővítését és profiltisztítást érdekében. Mindez azonban nem jár a márká hírnevének romlásával, mivel a cseh, német és lengyel rádiócsöveket közös minősítő állomásokon ellenőrzik, s csak azok kerülnek a világpiacon, amelyek elérik a magyar gyártmányok minőségét. A híradástechnikai iparban a baráti országokkal közös fejlesztő és kutatóintézeteket is szándékozunk létesíteni.

J. Z.

Mozaikok a Makarenko utcából

Nyelvterem

Másfél hónapja működnek a nyelvi körök, melyek körülbelül 80—100 főt foglalkoztatnak. Túlszűfoltáság miatt nem volt hely arra, hogy ezek az előadások — melyeket a negyedéves külkeresek tartanak — zavartalanul lefolyjanak. Ezért hoztuk létre a nyelvi szobát. Rendeltetésének megfelelően felöleli a fakultatív nyelvkutatást és kollektív tanulást. A zárthelyiek jó eredményeit nagymértékben elősegíti a kollektív munka.

Tisztasági verseny

Kollégiummá válásunk egyik feltétele, hogy rend és tisztaság uralkodjon otthonunkban. E cél érdekében az anyagi ösztönzés módszerét alkalmazva tisztaságversenyt

hirdettünk. A legtöbb pontszámot elérő szobák között különböző díjakat (rádió, torta, rendezvényjegyek stb.) osztunk ki. A verseny eredményeként máris nagy javulás tapasztalható. Ki kell emelnünk az első évfolyamos iparszakos fiúkat, agrárszakos lányokat és a harmadik évfolyam külkeres szakos fiúkat. Novemberben lesz a kiértékelés.

Lemezestek

Diákotthonunk kulturális életében komoly szerepet játszik a havonta megrendezett lemezest-sorozat. Októberben Liszt: Les Preludes-ét, Dvorák Requiem című műveit hallhattuk. E lemezestek nagy népszerűségnek örvendenek. 60—70 tagú törzsgárda alakult ki. Az érdeklődés bemutatónkon 250 fő jelent meg.

Berger

Kedves Elsőéves!

Nem is tudom, honnan veszem magamnak a bátorságot, hogy megpróbáljak nagy problémákra választ adni. Mentőseimre szolgálok, hogy négy évvel ezelőtt én is hasonló jellegű kérdéssel és hasonló lelkiállapotban fordultam felsőbbéves kollégáimhoz. Azóta is nap mint nap, később csak hétről hétre, s most vén fejjel már csak vizsgaidőszakonként teszem fel magamnak a kérdést: Hogyan osszam be az időmet?

— Nem elég a délután! — mondtad. — Már több mint egy hónap eltelt, s még annyit nem olvastam el, amit már leadtak.

Lehet, hogy nem itt lapunk hasábjain kellene megpróbálnom választ adni kérdéseidre, hisz lehet, hogy nem általános jellegű a problémád. Biztos vannak, akik keze között nem folyik szét a sok értékes óra, vannak akiket nem is érdekel ez különösebben. Igyekszem azonban megnyugtani magam „többéves” tapasztalataim alapján — ha máskor nem is a vizsgaidőszakban biztosan eszedbe jutna majd a szemináriumok, amelyekre nem készültél, az előadások, amelyeken nem jegyzeteltél.

Tudniillik azt hiszem, itt kell elkezdni az időbeosztást. Nem álítom neked, hogy én négy éven keresztül minden előadáson intenzíven figyeltem, jegyeztem az előadó minden szavát, de tudom, hogy lényegesen könnyebb volt felkészülnöm egy olyan tárgyból, amelynek óráira nemcsak a katalógus kényszerítette be. Gondold csak meg!

Úgyis ott kell ülnöd! Nem érdemesebb odafigyelnél? S ezzel legalább egyszer már át is vetted az anyagot.

A másik, amit minimális tanulási programodba be kell vened: a szemináriumokra, nyelvtanórákra való készülés. Hisz vagy vizsgázol ezekből, vagy gyakorlati jegyet kapsz. Mindkét esetben érdemes előnyös oldaladról mutatkozni az órákon. Azt nem is merem mondani, hogy így ismereted is alaposabbak, mélyebbek lesznek, mert esetleg érdeklődni találnál a Cauchy-féle összefüggés iránt, és én igen-igen zavarba jönnék. Pedig nem is volt olyan régen, csak három évvel ezelőtt, hogy én is rendszeresen jártam matematika konzultációkra. Hát igen. A konzultáció. Jó, ha az ember nemcsak zárthelyi előtt veszi igénybe a tanárok ilyen formában felajánlott külön segítségét.

Azt mondod: igen, igen. De hát mi van az idővel? Tudod te, hogy tanulni kell, csak nem elég az idő hozzá, ugye? De azért talán mégsem volt felesleges az előzőeket leírnom. Ahhoz, hogy jusson is, maradjon is idő, először is ki kell használnod az előadások idejét (s ahogy azt a legoptimálisabban lehet, többnyire azzal, hogy odafigyelsz és tudnod kell súlypontozni a tanulivalókat. Ismétlem: a szemináriumos tárgyakat, a nyelvetek hasznos időtérbe helyezni.

Természetesen ha egyéb elfoglaltságod mellett marad idő, bele-bele nézgethetsz azokba a jegyzetekbe is, amiből félévkor vizsgázol, a sze-

mináriumra nem kell készülnöd.

Tudom, hogy most kerültél fel Pestre, vagy ha fővárosi lakos is voltál, de nem egyetemista, s úgy érzed, most új élet, új lehetőségek nyíltak meg előtted, amelyeket ki kell használnod. Azt is tudom, hogy felsőéves kollégáid már az első napon lecsaptak rád, hogy dolgozz a Közgazdász-nál, a táncsportban, az énekkarban, vedd ki a részed a mozgalmi munkából. Csakugyan az utóbbi tevékenységeknek is életet szerves részévé kell válnia. Azonban ne feledd el, hogy legfontosabb feladatod az elkövetkező öt év alatt: szakmailag a lehető legtöbbet elsajátítani itt az egyetemen. S ehhez tanulnod kell.

Járj a táncsportba, vagy énekelj, lásd el a csoport tanulmányi felelőse feladatát, de ne vállalj többet, mint amit tanulmányi kötelezettséged mellett elbírsz! Végy színház- és koncertbérletet, de vigyázz, nehogy úgy járj, mint sok elődöd. Első félévben mindent magukra vállaltak, minden bérletet megvették, s mivel a tengeri tennivalóiból az orruk sem látszott ki, a következő félévben már mindenről lemondtak... Pedig ha most, több időt fordítsz a tanulásra, és inkább elszalasztasz néhány szórakozási lehetőséget, a következő félévben már kiforrottabb tanulási módszerrel és jó alapokkal ellátva, több időd marad másra.

Polgár Edit

ORSZÁGJÁRÓ PÉNZÜGYESEK Irány: PÉCS

Pécs környéki kirándulásra egyház, Minarett. Csuklós indultak az első és negyedéves pénzügyesek. Dr. Szerletits József adjunktus megszámolta a megjelenteket. A gépkocsivezető körbejárta autóbuzát és mindegyik kerékbe rugott egyet. Az utolsóknak felszálló becsapta az ajtót. Egy érces hang elbődült:

- Indulás!
- 70 km.**
- Dunaújvárosban több fajta ház van.
- Szürke ház kis ablakkal — épült 1911.
- Szürke ház kis ablakkal, kis repedéssel — épült 1953.
- Szürke ház kis ablakkal, nagy repedéssel — épült 1956.
- Világos ház kis ablakkal — épült 1957.
- Világos ház nagy ablakkal — épült 1962.
- 128 km.**
- Mecsettemplom, Urán-város, Zsolnay kút. Hőerőmű, Szekes-

tunk mögött volt, amikor csillogó pontként felfedeztük a hegycsúcsot. Volt ott minden. Kocsisor jobbról, kocsisor balról, zongora, dob, hangulatvilágítás, italbörze, bárpult és twist — baranyai stílusban.

36 km.
El kell mondanom, hogy rendkívül izgalmas volt itt a harkányi fürdői gyepen az első és negyedéves pénzügyválogatót kiskapus, szabadszólásjogú mérkőzése. Sajnálatos módon csak most, az utolsó pillanatban tudtam bekapcsolódni a mérkőzés menetébe, mert mindezeidig a vízben kellett tartózkodnom, de most legalább teljes, bizonyossággal közölhetem, hogy az eredmény 2:1 lett a jobbik javára.

- Gyerünk fürdemi!
- 5 km.**
- Siklós várában van: bástya, börtön, ágyúgolyó, reneszánsz kápolna, turista szálló, kilátás, adományozó levelek, rossz étterem.
- 79 km.**
- Szekszárdon szükköltem, szédítőt szenvedtem. (Zárva volt a borkóstoló.)
- 43 km.**
- Erős, mint a méreg, piros, mint a tűz, íze, mint az ámbroszia, isznak rá, mint a kefekötő. Mi az?
- (Dunakömlödi halászlé.)
- 104 km.**
- Pécs környéki kirándulásról érkeztek az első negyedéves pénzügyesek. Dr. Szerletits József adjunktus felveri a nemeskadartól szenderegőket. A gépkocsivezető lábfejjével vizsgálja a gázdájt, a dörömbölő diesel-motor elnémul. Az utolsóknak szálló becsapja az ajtót. Harminc érces hang ülvötti:

— A viszontlátásra!
Marinovich Endre

ÉRTESÍTÉS!

Értesítjük olvasóinkat, hogy a nyári szünet miatt a negyedik negyedéves áthozott előfizetések, valamint a szeptemberben befizetett 1/4 éves előfizetések novemberben lejárnak. Kérjük az egyetemi sajtóaktívákat, hogy a hátralevő időszakra 3/4 évre 4,80-at kérjenek. A tanszéki dolgozók, valamint hallgatóink részére a sajtóaktívákön keresztül küldjük meg az előfizetési szelvényeket. Szerkesztőség

K Ö Z G A Z D Á S Z
a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Cím: IX., Dimitrov tér 6.
Telefon: 186-850/138 m.
Szerkesztő: Bögre Gyuláné
Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapnyomdában
Megjelenik 2 hetenként

A hallgatók fele jár csak rendszeresen az előadásokra és ezek fele az órákon mással foglalkozik

— Egy érdekes közvéleménykutatás — a Műszaki Egyetemen

A Budapesti Műszaki Egyetem KISZ-bizottsága az elmúlt félévben megvizsgálta a hallgatóság tanulmányi felegyelmét. A három kar (gépés, vegyés) hallgatói között 300 kérdőívet osztottak ki, a háromszáz kérdőív közül 219 érkezett be. A kérdések igen jól sikerültek, hangnemek közel állt a fiatalokhoz, s így természetesen, hogy a válaszok átgondoltak, de ugyanakkor fiatalosak is voltak.

A kérésről. A válaszoltak 30 százaléka (66-an) általában késik, míg 69 százaléka (151) pontosan érkezik az előadások kezdetére. A kényes kérdésre mindössze egy százalék nem válaszolt. Ezzel kapcsolatban jellemző a következő adat is. *Bejár-e minden órára?* Igen (110) — 50 százalék, nem (107) — 49 százalék, nem válaszolt 1 százalék.

A válaszoltak mely foglalkozásra nem járnak be? Ime a megoszlás: Társadalomtudományi tárgyak: (19) — 9 százalék, alap-tárgyak (42) — 20 százalék, szaktárgyak (4) — 2 százalék, gyakorlatok (5) — 2 százalék. E kérdéscsoporthoz tartozik még az is, hogy a rendszeresítlenül hiányzók száma (37) — 16 százalék. Érdekes, hogy nem válaszolt 111 hallgató, 51 százalék.

Az eredmények alapján az órákról hiányzó hallgatókat két csoportra lehet osztani. Az egyik csoport meghatározott tárgyra órára nem jár be, míg többségük rendszeresen hiányzik. Érdekes megvizsgálni a hiányszám okát. A kérdőívekre adott válaszok alapján azt mondhatjuk, hogy a hiányzó hallgatók nagy többsége azért nem jár elő-

adásra, mert azok nem eléggé érdekfeszítők, vagy az anyagot — úgy érzik — könnyűből, illetve jegyzetből jobban, gyorsabban és könnyebben megtanulhatják. Néhány válasz a kérdőívekből:

„Az előadás száraz, nem tudja lekötni a figyelmet”. „Könyvből gyorsabban elvégzem az anyagot”. „Rossz az előadó”. „Alacsony színvonalúak az előadások”. „Az előadó elharapja a mondat végét” stb., stb.

Egy „örök” egyetemista kérdésre a feleletek meglepőek. „Szokott-e igazolást szerzeni?” — Igen (18) — 8 százalék, nem (197) 90 százalék. Négyen nem válaszoltak. A gyakorlati feladatokról szóló kérdések a határidőket „feszítették”. Meg kell állapítani, hogy a hallgatók lustaságán és egyéni elfoglaltságán kívül vizsgálat tárgyává kell tenni a tanulmányi túlterhelést, a tanulási nehézségeket és az elégtelen tájékoztatást. Néhány megjegyzés: „A gépelemek rajzokat csak a legszorgosabb munkabeszorással lehet elkészíteni (plusz lógás az órákról)”. „A problémák megoldását teljesen ránk bízzák, nem kapunk tanácsokat”. „Kéves segítséget kaptam... azt is a beadás után pirossal”.

Az előadásokon, a gyakorlatokon a hallgatók többsége (56 százalék) saját bevallása szerint mással foglalkozik. Még sötétebb a kép azoknál a hallgatóknál, akik rendszeresen járnak a foglalkozásokra. Ezeknél az arányszám még magasabb. Mindent összevetve a hallgatók fele jár csak rendszeresen előadásokra, ezeknek fele az órákon mással fog-

lalkozik. Tehát a hallgatók egyegyede él csak a tanulási lehetőségekkel.

A kérdőívek „megjegyzés” rovatában néhány érdekesebb kívánság: „A sok zárthelyi lehetetlenné teszi a tanulást”, „A kötött vizsgarend... negatív tényező”, „A tanszékek adjanak ki vizsgatételeket”.

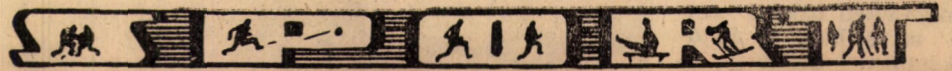
Legvégül csak annyit tudunk mondani, hogy a közvéleménykutatás megfelelő. S így a jövőben további problémacsoporthoz is ki kell terjeszteni ezt a helyes módszert. (Az adatok hozzávetőlegesek.)

Sz. F.

Micike és a szünet

Na, azért az egy napért nem kell úgy elkeseredni!

Egyetemi atlétikai bajnokság

Végre sikerült megrendezni egyetemünk atlétikai bajnokságát. A hideg idő ellenére aránylag sokan vettek részt, kár, hogy a lányok közül csak az első és második évfolyamról voltak. Ez a verseny még jobban bebizonyította, mennyire hiányzik egyetemünknek egy pálya. Legjobban az elsőéves Chikán és a harmadéves Szolnoki szerepelt. Mindketten két bajnokságot szereztek.

Részletes eredmények:

- Férfi:**
- 100 m:** 1. Budavári, 2. Chikán, 3. Mészáros.
- 1000 m:** 1. Chikán, 2. Bakos, 3. Majzik.
- 100 m:** 1. Chikán, 2. Bakos, 3. Szabó.
- Távolugrás:** 1. Majzik, 2. Szöllösi, 3. Levenda.
- Magasugrás:** 1. Szolnoki, 2. Csató, 3. Majzik.
- Súly:** 1. Szolnoki, 2. Csató, 3. Gyöngyösi.
- Gerely:** 1. Ulbert, 2. Molnár, 3. Deák.
- Női:**
- 100 m:** 1. Medgyes, 2. Galambos, 3. Wiszt.
- 400 m:** 1. Sári, 2. Kiss, 3. —
- Távolugrás:** 1. Kalotai, 2. Galambos, 3. Kóródi.
- Magas:** 1. Kóródi, 2. Kalotai, 3. Szabó.
- Súly:** 1. Szabó, 2. Kalotai, 3. Kóródi.

— Gyöngyösi —

Labdarúgás

Közügazdasági Egy — K. Téglagyár 2:1 (1:1)
Csapatösszeállítás: Zalavári — Bánki, Kovács, Baksa — Galambvári, Banhardt — Pisch, Németh, Balla, Marosi, Csapó.

Jó támadás után a huszadik percben megszereztük a vezetést. Az első féldő vége felé egyenlített az ellenfél. Mezőnyfolyányban játszottunk, és a várva-várt gól a második féldő 15. percében megszületett. Ezután már említésreméltó esemény nem történt.

Góllövő: Németh, Csapó.
Jók: Zalavári, Baksa, Csapó.
Hazai Fésűs — Közügazd. Egy.

2:0 (1:0) X, 21.
Ugyanazzal a csappal játszottunk, mint az előző mérkőzésen.

Az első helyezett hazával játszottunk idegenben. Nyugodt, szép játék alakult ki, de sajnos a sokkal jobb ellenféllel nem bírtunk.

Jók: Bánki, Kovács, Baksa.

Kosárlabda

Nagy küzdelem, egy pontos vereség.

VTSK — Közügazd. Egy.
69:68 (31:33)

A mérkőzés a várakozásnak megfelelően igazi rangadó küzdelmet hozott, de sajnos az esélyes győzelmével végződött. A VTSK legyőzéseinek nagy lehetőségét ismét elmulasztottuk. Nem sok hiányzott azonban ahhoz, hogy az eredmény fordítva alakuljon. Csapatunk teljesen egyenrangú félnek bizonyult.

A következő összeállításban játszottunk:
Rét — Szepes (2) — Lutter (14) — Gombocz (15) — Szege-di (18).

Csere: Barta (2), Puskás (7), Sörös (7), Szalacsi (3), Szilcsyky.

Kecskeméti Petőfi — Közügazd. Egy. 66:57 (40:29)

A mérkőzés számunkra kedvezőtlen körülmények között szabadtéri salakos pályán került lebonyolításra. Ez olyan előnyt jelentett a hazai csapat számára, amit nem tudtunk behozni, s önmagában a

vereség egyik fő oka volt. A csapat tudása alatt játszott, s messze elmaradt korábbi jó teljesítményeitől.

Az összeállítás a következő volt: Rét (2) — Lutter (8) — Szepes (11) — Szege-di (14) — Gombocz (10). Csere: Szelecsi, Bartha (8) — Puskás (4) — Szilcsyky.

Sakk

Egyetemünk sakkcsapata október 28-án játszotta ezévi első bajnoki mérkőzését. A szakosztály a bajnoki év megindulásakor eléggé súlyos belső nehézségekkel küzdött. Ezeknek okaként olyan tényezőket említhetünk meg, mint az intézőváltás, a negyedévesek igen magas száma stb. Úgy néz ki, hogy ezek a problémák bizonyos tényezőket figyelembe nem véve megoldódtak, és a szakosztály az elkövetkezendő mérkőzésen legjobb összeállításban, s ami talán még fontosabb, helyre állt belső egysége alapuló jó csapat-szellemmel tudja képviselni egyetemünk színeit.

Első ellenfelünk a tavalyi bajnokságban előtünk végzett Laboratóriumi Felszerelések Gyárának csapata volt. A csapat, annak ellenére, hogy betegségek és egyéb igazolt elfoglaltságok miatt nem tudott a legjobb összeállításban felállni, megnyugtató arányú győzelmet aratott.

Közügazd. Egy. — Labor. Felsz. Gyára 8:4
Győzött: Ligeti, Monigl, Lencse, Soymár, Tóth T., Velenyák, Fehérvári.
Döntetlenül játszott: Doba, Dányi.
Vereséget szenvedett: Pusztaházi, Tóth P..

Az ezerméteres rajt előtt

